

TURVALLISUUSASIAKIRJA

**RIIHIMÄEN KAUPUNKI / JÄÄHALLIT
PELASTUSSUUNNITELMA**

SISÄLLYS

1.	TURVALLISUUSSUUNNITELMAN PERUSTEET	5
1.1.	LAKI- JA ASETUSPERUSTEET	5
1.2.	SUUNNITELMAN TARKOITUS	6
1.3.	KOHTEEN YLEISTIEDOT	6
1.3.2.	KOHTEEN SIJAINTI KARTALLA	7
1.4.	LIITTYMINEN KUNNAN PELASTUSTOIMEEN	8
2.	VAARATILANTEET JA NIIDEN VAIKUTUKSET	9
3.	TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI JA SUOJAUTUMIS-MAHDOLLISUUDET	10
3.1.	PALOTURVALLISUUS	10
3.1.1.	Tulipalojen ennaltaehkäisy	10
3.1.2.	Rakenteellinen paloturvallisuus	11
3.1.3.	Tuhopolttojen torjunta	11
3.1.3.1.	Ohjeita tuhopolttojen estämiseksi	122
3.1.4.	Oma palotarkastus	12
3.1.5.	Jälkivahinkojen torjunta	12
3.1.5.1.	Ohjeita jälkivahinkojen torjuntaan:	12
3.2.	TYÖSUOJELU JA ENSIAPUVALMIUS	12
3.2.1.	Työtapaturmien vähentämishojeita	13
3.3.	RIKOSTEN EHKÄISY	14
3.3.1.	Rikosten ehkäisyohjeita	15
3.4.	KIINTEISTÖN HUOLTO	15
3.5.	VÄESTÖNSUOJAT	16
3.5.1.	Väestönsuojat ja suojien käyttösuunnitelmat	17
4.	TURVALLISUUDESTA VASTAAVAT HENKILÖT	188
5.	TURVALLISUUSMATERIAALI	19
6.	SUUNNITELMA TOIMINNASTA ERILAISISSA ONNETTOMUUS-, VAARA- JA VAHINKOTILANTEISSA	20
6.1.	YLEISET TOIMINTAOHJEET ONNETTOMUUKSIEN VARALTA	20
6.1.1.	Hätäilmoitusohje (esimerkki)	20
6.1.2.	Sisäiset hälytysjärjestelyt	20
6.1.3.	Rakennuksesta poistuminen	21
6.1.4.	Tiedottaminen onnettomuustilanteessa	22
6.1.5.	Vahingosta toipuminen	23
6.2.	ONNETTOMUUSKOHTAISET TOIMINTAOHJEET	24
6.2.1.	<u>Toimintaohje</u> tulipalon sattuessa	24
6.2.2.	<u>Toimintaohje</u> tapaturman tai sairaskohtauksen sattuessa	25
6.2.3.	<u>Toimintaohje</u> uhkaavan henkilön kohtaamistilanteessa	26
6.2.4.	<u>Toimintaohje</u> pommiuhkaustilanteessa	27
6.2.5.	<u>Toimintaohje</u> varkaus tai ryöstötapauksessa	28
6.2.6.	<u>Toimintaohje</u> sähkökatkon sattuessa	29
6.2.7.	<u>Toimintaohje</u> kaasuvaarassa	30
6.2.8.	<u>Toimintaohje</u> säteilyvaarassa	31
6.2.9.	<u>Toimintaohje</u> väestönsuojaan suojauduttaessa	34
6.2.10	<u>Toimintaohje</u> vesivahingon sattuessa	34

**RIIHIMÄEN KAUPUNKI / JÄÄHALLIT
PELASTUSSUUNNITELMA**

7. LIITTEET.....	35
7.1. Asemakaavio.....	36
7.2. 1.kerros.....	37
7.3. Katsomokerros	38
7.4. 3.krs IV-konehuone	39
7.5. Kellarikerros	40

RIIHIMÄEN KAUPUNKI / JÄÄHALLIT
PELASTUSSUUNNITELMA

TURVALLISUUSASIAKIRJA

ASIAKIRJAN LAATIJAT:

Päiväys	Nimi	Tehtävä
11.2.2016	Eeva Saarinen	vs. liikuntapäällikkö

SUUNNITELMAN HYVÄKSYJÄ:

Päiväys	Nimi	Tehtävä

SUUNNITELMAN TARKASTUS:

Päiväys	Nimi	Tehtävä

JAKELU JA PÄIVITYS: liikuntapaikanhoitajat

1. TURVALLISUUSASIAKIRJAN PERUSTEET

1.1. LAKI- JA ASETUSPERUSTEET

Kuluttajaturvallisuuslain (920/2011) ja Valtioneuvoston asetuksen koskien eräitä kuluttajapalveluja koskevasta turvallisuusasiakirjasta (1110/2011) mukaan palvelun tarjoajan on laadittava turvallisuusasiakirja. Turvallisuusasiakirjan tulee sisältää suunnitelman vaarojen tunnistamiseksi ja riskien hallitsemiseksi sekä niistä tiedottamiseksi palvelun tarjoamisessa mukana oleville.

Jokainen on mahdollisuuksiensa mukaan velvollinen valvomaan, että hänen määräysvaltansa piirissä noudatetaan tulipalon tai muun onnettomuuden ehkäisemiseksi annettuja säännöksiä ja määräyksiä ([Pelastuslaki](#) § 24).

Rakennuksen omistaja ja haltija, teollisuus- ja liiketoiminnan harjoittaja, virasto, laitos ja muu yhteisö on velvollinen varautumaan asianomaisessa kohteessa olevien henkilöiden ja omaisuuden sekä ympäristön suojaamiseen vaaratilanteissa sekä sellaisiin pelastustoimenpiteisiin, joihin ne omatoimisesti kykenevät (Pelastuslaki § 8).

Asetuksessa säädettävän rakennuksen omistajan ja haltijan, teollisuus- ja liiketoiminnan harjoittajan, viraston, laitoksen ja yhteisön on laadittava suunnitelma 8 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä (Pelastuslaki § 9).

Turvallisuussuunnitelma ([Pelastusasetus](#) § 10)

Pelastustoimilain 9 §:n 3 momentissa tarkoitettu suunnitelmassa on selvitettävä:

- 1) vaaratilanteet ja niiden vaikutukset;
- 2) toimenpiteet vaaratilanteiden ehkäisemiseksi ja suojautumismahdollisuudet;
- 3) suojeluhenkilöstö, sen varaaminen ja koulutus sekä muun henkilöstön perehdyttämisen suunnitelmaan;
- 4) käytettävissä oleva suojelumateriaali; sekä
- 5) toimintasuunnitelma erilaisissa vaaratilanteissa.

Suunnittelovelvollisuus ([Pelastusasetus](#) § 11)

Pelastustoimilain 9 §:n 3 momentissa tarkoitettu suunnitelma on laadittava seuraavia kohteita varten:

- 1) 14 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin palotarkastuskohteisiin;
- 2) muihin yrityksiin, laitoksiin ja vastaaviin kohteisiin, joissa työntekijöiden ja samanaikaisesti paikalla olevien muiden henkilöiden määrä on yleensä 30;
- 3) asuinrakennuksiin tai samalla tontilla tai rakennuspaikalla oleviin rakennusryhmiin, joissa on yhteensä vähintään viisi asuinhuoneistoa....

Jos samassa rakennuksessa on upeampia suunnitelman laatimiseen velvoitettuja, rakennuksen omistaja tai hänen edustajansa ja huoneoston haltija huolehtivat yhteistyössä rakennuksessa yhteisesti tarvittavien toimenpiteiden suunnittelusta, jollei muuta ole sovittu.

Suunnitelma tai sen yhteenveto on toimitettava kunnan pelastusviranomaiselle kunnan antamien ohjeiden mukaisesti sekä tiedotettava siitä asianomaisen kohteen asukkaille, työntekijöille ja muille, joiden on osallistuttava suunnitelman toimeenpanoon. Suunnitelma on pidettävä ajan tasalla.

RIIHIMÄEN KAUPUNKI / JÄÄHALLIT PELASTUSSUUNNITELMA

1.2. ASIAKIRJAN TARKOITUS

Toiminnanharjoittajalla on kuluttajaturvallisuuslain (920/2011) mukaan olosuhteiden vaatiman huolellisuuden ja ammattitaidon edellyttämällä tavalla varmistauduttava siitä, että kulutustavarasta tai kuluttajapalvelusta ei aiheudu vaaraa kenenkään terveydelle tai omaisuudelle.

Tämä suunnitelma liittyy Riihimäen jäähallien muihin turvallisuusjärjestelyihin ja laatujärjestelmiin sekä edistää myös työ- ja asiakasturvallisuutta. Suunnittelussa varaudutaan myös väestönsuojeluun henkilöstö- ja materiaaliorganisaatioihin.

Tehtävänä on suojata Riihimäen jäähalleilla työskentelevä henkilöstö, asiakkaat/ käyttäjät sekä ympäristö ja omaisuus erilaisten vaarojen varalta.

Jäähalleilla on ryhdytty sellaisiin valmiutta edistäviin toimenpiteisiin, että vaaran torjuminen ja pelastaminen voidaan tarpeen vaatiessa toteuttaa viivytyksittä.

1.3. PALVELUN TARJOAJA JA KOHTEEN YLEISTIEDOT

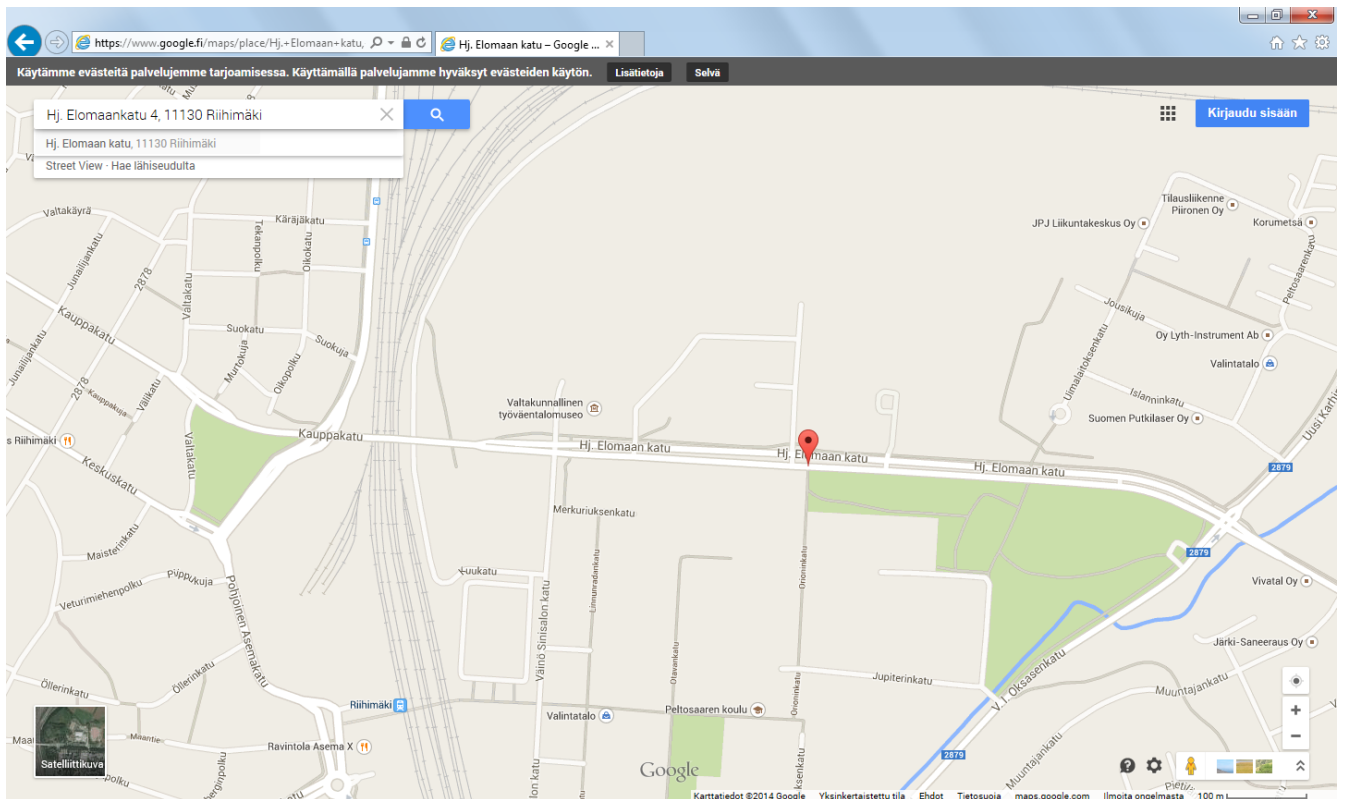
Palveluntarjoaja	Riihimäen kaupunki/ Liikuntapalvelut PL 125, 11101 RIIHIMÄKI		
Kohteen nimi	Riihimäen kaupunki / Jäähallit 1 & 2		
Kohteen osoite	Hj. Elomaankatu 4, 11130 RIIHIMÄKI		
Kohteen turvallisuudesta ja suoje- lusta vastaavien yhteystiedot	Eeva Saarinen (p. 019 758 4743) Juuso Hyväri (p. 019 758 4721) Kaikki kohteen liikuntapaikanhoitajat (p. 019 758 4721) sekä kiinteistöhoito		
Muu turvallisuusvastuu	Vastaava liikuntapaikanhoitaja: henkilökunnan koulutus alkusammutus- ja ensiapuvälineistä vastaaminen Kaikki kohteen liikuntapaikanhoitajat: onnettomuuksien ja läheltä piti -tilanteiden raportointi ja seuranta		
Kohteen kortteli n:o	Peltosaari 2002		
Kohteen tontti n:o	2		
Kohteen rakennusten kerrosala	jäähalli 1 2724m ²	jäähalli 2 2151 m ² (+265 m ² parvi)	Vanha huoltoraken- nus 1160 m ²
Kohteen rakennusten kerrosluku	maanpäälliset : 1 kpl		
Kohteen rakennusten paloluokka	P1 halli 1 ja P2 halli 2		
Kohteen henkilömäärä (kerroksit- tain/osastotoittain/vuoroittain, voi- daan tarkentaa seuraavalla sivulla olevaan taulukkoon):	Henkilökuntaa päivittäin 5-7 henkilöä. Jäähalleja ja pukuti- loja käyttää yhdenaikaisesti n.100 henkilöä. Jäähallissa pelien ja näyttösten aikana katsojia max.720 henkilöä.		

RIIHIMÄEN KAUPUNKI / JÄÄHALLIT PELASTUSSUUNNITELMA

Rakennusvuosi/peruskorjattu	Halli 1: 1967/2008/2014 Halli 2: 2014
Kohteen vakuutusyhtiö	OP- Pohjola
Kohteen vartiointi	murtohälytinjärjestelmä -> kiinteistöhoito ja poliisi
Kohteen kiinteistöhuolto	kiinteistöhuolto + liikuntapaikanhoitajat
Kohteen varavoima	ei ole
Käyttötarkoitus	Liikunta-, urheilukäyttö sekä -tapahtumat

tehtävät onnettomuustilanteissa:

1.3.2 KOHTEEN SIJAINTI KARTALLA

**RIIHIMÄEN KAUPUNKI / JÄÄHALLIT
PELASTUSSUUNNITELMA**

1.4. LIITTYMINEN KUNNAN PELASTUSTOIMEEN

Kunnan palo- ja pelastuslaitos (tiedot saa pelastuslaitokselta)			
Nimi	Aluepelastuslaitos	Puhelin	019-758 5050
Osoite	Kulmalan puistokatu 4-6, Riihimäki		
Poikkeusolojen johtokeskus	Kaupungintalo	Puhelin	
Palo- ja väestönsuojelupäällikkö	Mika Kivipato	Puhelin	019-758 5050 040-330 5050
Johtava palotarkastaja	Raimo Niemi	Puhelin	019-758 4152
Aluepalomestari	Päivystävä palomestari	Puhelin	03 621 24430
Kohteen sijoittuminen kunnan aluejakoon			
Kohde kuuluu	Hämeen	häätäkeskuksen alueeseen	
Johtokeskus	Suojelulohkon johtokeskus Hämeen AMK Kaartokatu 2a	Puhelin hätätilanne	112
		Varanumero	
		Varanumero	
		Ei kiireiset Puhelut	
Lähin palo- ja pelastusasema	Riihimäki	Puhelin	019-758 5050
Osoite	Kulmalan puistokatu 4-6	Toiminta- valmiusaika	
Kunnalliset/yksityiset työterveys-, ensiapu- ja kokoontumispaikat			
Työterveysasema	Riihimäen terveyskeskus	Puhelin	019-758 5500
Suuronnettomuuksien ja poikkeusolojen kokoontumispaikka	Takapihan koripallokenttä	Puhelin	
Hälytintiedot			
Lähin kunnallinen Hälytin	Peltosaaren alakoulu		
Sijainti	Telluskatu 8 (etäisyys n.300m)	Kuuluvuus	Hyvä

2. VAARATILANTEET JA NIIDEN VAIKUTUKSET

Arvioidaan mahdolliset yrityksen sisäiset ja ulkoiset vaaratekijät, jotka edellyttävät ennakosuunnittelua ja varautumista sekä joihin tällä suunnitelmalla varaudutaan, esim. tulipalovaarat ja palovaaralliset kohteet, tapaturmanvaarat, vaaraa aiheuttavat kemikaalit ja aineet, rikollinen toiminta, tekniset häiriöt, tietoturvasuus. Vaaranarviointi voidaan tehdä käyttäen riskianalyysiä ja erilaisia riskilaskelmia. Vaarallisten kemikaalien käsittelystä ja varastoinnista oleva asetus ([59/1999](#)), määrää mm. tekemään riskiarvioinnin ja laatimaan sisäisen pelastussuunnitelman, jos käsittely tai varastointi on laajamittaista, kemikaalien määrät ovat asetuksen liitteessä.

Palovaaralliset kohteet	Ei erityistä normaalitilanteessa.
Tapaturmanvaarat	Kiinteistön toiminnan aikana tapahtuvat tapaturmat (Liikunta-aktiviteetit) esim. Jäällä liukastumiset sekä pelaajien ja katsojien loukkaantumiset.
Vaaralliset aineet	Nestekaasu 11 kg pulloissa 2 kpl jäähoidokoneessa ja 4 kpl ulkovarastossa. Polttoaineita 100 l ulkovarastossa. Freoni R22 pulloja 5 kpl tekojään konehuoneessa.
Tekniset häiriöt	Ei aiheuta erityistä vaaraa.
Rikollinen toiminta	Ks. Sivu 13
Tietoturva-vaarat	Ks. Sivu 14

3. TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI JA SUOJAUTUMIS- MAHDOLLISUUDET

3.1. PALOTURVALLISUUS

Vastuuhenkilö: kiinteistöhoitomestari Esko Stenberg

3.1.1. Tulipalojen ennaltaehkäisy

Järjestys ja siisteys:

- ok ylimääräinen palokuorma poistettu
- ok roskat ja jätteet niille varattuun paikkaan
- ok jätteastiat muovisia ja peltisiä
- ok kulkutiet ja uloskäytävät pidetään vapaina
- ok vapaa etäisyys paloilmaisimiin riittävä

Paloilmoitin ja sammutuslaitos:

- ok nimetty vastuuhenkilö ja hoitaja
- ok huolto- ja kunnossapito-ohjeita noudatetaan
- ok määräaikaistarkastukset tilataan ajallaan

Tulityöt yms:

- tulityöt, suojeleohjetta noudatettava
- tulitöitä valvotaan ja vartioidaan
- lupakaavakkeet täytetään
- tulityötekijöillä on tulityökortti
- ok tupakointiohjeita noudatetaan ja tuhkakupit paloturvallisia
- ok kynttilöitä ei polteta kiinteistön sisätiloissa

Palavat aineet: ei ole kiinteistössä

Koneet ja laitteet

- ok laitteet ja koneet kunnossa
- ok sähkökoneet ja asennukset määräysten mukaiset
- ok virta katkaistaan työvuoron päättyessä
- ok kuumissa sähkölaitteissa etäisyydet syttyviin aineisiin riittävät

Osastoivat rakenteet:

- ok palo-ovet ja savuluukut kunnossa
- ok palo-ovet kiinni (ei kiillata auki)
- ok läpiviennit tukittu

Poistumistiet:

- ok poistumistiet merkitty
- ok poistumistiet pidetään vapaana
- ok tutustu ennakolta poistumisteihin

Alkusammutuskalusto:

- ok käsisammuttimet paikallaan, tarkastettu ja huollettu
- ok pikapalopostit kunnossa
- ok käsisammuttimien ja pikapalopostien edustat vapaana
- ok tutustutaan ennakolta sammuttimien käyttöön

**RIIHIMÄEN KAUPUNKI / JÄÄHALLIT
PELASTUSSUUNNITELMA**

3.1.2. Rakenteellinen paloturvallisuus

Rakennusten paloluokat	Halli 1 P1, Halli 2 P2
Toiminnan palovaarallisuusluokat	1 (toimintaan liittyvä vähäinen palovaara)
Rakennusten palo-osastot	Pinta-ala osastointi (palo-ovet osastojen molemmissa päissä)
Turva- ja merkintävalaistus	Ok
Rakennusten poistumistiet	Ok
Kokoontumispaikat	Poistuminen rakennuksen pihalle, ilmoittautuminen esimiehelle
Rakennusten suojaustasot	2 (automaattinen paloilmoitin ja alkusammutuskalusto)
Alkusammutuskalusto	Vaahtosammuttimet, palopostit.
Paloilmoitinjärjestelmät	Automaattinen paloilmoitin
Sammutuslaitteistot	Palopostit ja sammuttimet
Rakennusten savunpoisto	Savunpoistoluukut 10,1 m ²
Rakennusten ilmastointi ja hätäpysäytys	

[Sisäinen palotarkastus](#) -lomake

3.1.3. Tuhopolttojen torjunta

Vastuhenkilö (t)	liikuntapaikanhoitaja ja videovalvonta
Vartiointijärjestelyt	Murtohälytin / kiinteistönhoitaja (öisin) . Tallentava kameravalvonta.
Kulunvalvonta	On.
Kohdesuojaus	
Lukitus ja murtosuojaus	Murtohälytin, kulunvalvonta, videovalvonta.
Jätteiden säilytyspaikat	Asianmukaiset

RIIHIMÄEN KAUPUNKI / JÄÄHALLIT PELASTUSSUUNNITELMA

3.1.3.1. Ohjeita tuhopolttojen estämiseksi

- asiattomien henkilöiden pääsy rakennukseen ja sen läheisyyteen estetty
- ulkovalaistus riittävä
- kulunvalvontalaitteisto riittävä
- syttyviä materiaaleja ei säilytetä rakennuksen seinustalla eikä lastauslaitureilla
- jätekatokset riittävän etäällä rakennuksesta tai hyvin palo-osastoituja ja lukittuja
- asiattomien pääsy käsittelemään turvajärjestelmiä on estetty
- kattava palo-, murto- ja rikosilmoitinjärjestelmä
- rakenteissa ja pinnoitteissa käytetään palamattomia materiaaleja
- katolle kiipeäminen estetään

3.1.4. Oma palotarkastus

Palotarkastusryhmä: neuvonta- ja palotarkastusinsinööri Raimo Niemi

Palotarkastus suoritetaan: 1 kertaa vuodessa.

Palotarkastuksessa havaittujen puutteiden korjauksista vastaa:
Kiinteistöhoitomestari Esko Stenberg, vs. liikuntapäällikkö Eeva Saarinen

[Sisäinen palotarkastus -lomake](#)

3.1.5. Jälkivahinkojen torjunta

Jälkivahinkojen torjunnasta vastaa: Tilapalvelut / kiinteistöhoito

Jälkivahinkojen torjuntaan varautuminen:
Kiinteistöhoito vastaa.

Jälkivahinkojentorjunnan tavoitteena on ehkäistä vahinkojen syntymistä, rajoittaa ja minimoida syntyneiden vahinkojen vaikutuksia sekä saattaa tilanne mahdollisimman nopeasti ennalleen. Ensitoimenpiteenä jälkivahinkotehtävissä on tehdä heti tarkka tilannearvio ja käynnistää sen pohjalta välittömästi tehokas jälkivahinkojentorjuntatyö. Oikeat toimenpiteet riippuvat kulloisenkin tilanteen vaatimuksista.

3.1.5.1. Ohjeita jälkivahinkojen torjuntaan:

- varaa suojaukseen esim. muovikalvoa ja imetysaineita esim. turvetta
- suojaa arat ja vaaraa tuottavat tuotteet, koneet ja laitteet vesi, savu, yms. vaurioilta
- tuuleta tilat
- siivoa ja raivaa tilat
- poista sammutusvesi ja jauhe tarkkaan
- kuivaa tilat huolellisesti
- suuremmat ja vaativammat työt tilataan JVT-yrityksiltä

3.2. TYÖSUOJELU JA ENSIAPU

Työsuojelupäällikkö	Päivi Ojanen
Työsuojeluvaltuutetut	Kari Masalin
Työsuojeluvastuut	
Työsuojelun toimintaohjelma	Voimassa
Ensiapujärjestelyt	Välineet ovat liikuntapaikanhoitajien tiloissa
Ensiapukoulutetut	Liikuntapaikanhoitajat ovat käyneet hätä EA -kurssin
Ensiapukaapit ja tarvikkeet	Yksiköittäin tarvitaan vain perus haa- vanhoitotarvikkeet. paarit Halli 1:sen kaukalon lähellä. Terveyskeskus lähel- lä.

3.2.1. Työtapaturmien vähentämisohteja

- vastuuhenkilöt valittu ja koulutettu
- henkilöstö perehdytetään tehtäviinsä
- työpaikka hyvässä järjestyksessä
- työvälineet työhön sopivia ja hyväkuntoisia
- raskaissa töissä oikeat nosto- ja muut apuvälineet
- henkilö- ja konesuojaimia saatavana ja niitä käytetään
- valaistus riittävä
- ensiapukoulutus järjestetty ja koulutettu riittävästi
- työterveyshuolto järjestetty
- ensiapuvälineitä riittävästi
- liikkautta torjutaan riittävästi
- ajoneuvo- ja kuljetin sääntöjä noudatetaan
- vaara-alueet merkitty

**RIIHIMÄEN KAUPUNKI / JÄÄHALLIT
PELASTUSSUUNNITELMA**

3.3. RIKOSTEN EHKÄISY

Vaaratekijöinä mm. ilkivalta, väkivalta, murrot, tuhopoltot, pommiuhka

Vastuhenkilö (t)	Liikuntapaikanhoitajat, Kiinteistönhoito
Arvio rikoksista mitä voi sattua	1) varkaudet pukuhuoneista ja muista tiloista. 2) uhkatilanteet 3) työntekijöihin kohdistuvat uhkatilanteet
Miten näitä rikoksia voidaan estää	1) työntekijöiden oma huolellisuus (omat tavarat lukkojen takana, vaatekaappi ja työhuone lukittavissa), kulunvalvonta, hälytyslaitteet 2) ei yksintyöskentelyä, työhuoneesta poistumistie, hälytyslaitteet asiakaspalvelutiloissa, liikuntapaikanhoitajat talossa yleisöaikaan. 3) ulkopuolisten kulun huomiointi talossa
Vartiointi	Kiinteistönhuolto
Kulunvalvonta- ja oikeudet	Ovilätkät
Avainten hallinta	Liikuntapaikanhoitajat
Rakenteellinen suojaus	Kunnossa
Lukitukset	Automaattisesti ajastetut
Ovien ja ikkunoiden suojaus	-
Portit ja aidat	
Valaistus	Automaattisesti ajastetut, ulkovalaistus hämäräkytkimellä
Hälytys- ja valvontajärjestelmät	Murtohälytys- ja kulunvalvontajärjestelmät, videovalvonta

RIIHIMÄEN KAUPUNKI / JÄÄHALLIT PELASTUSSUUNNITELMA

3.3.1. Rikosten ehkäisyohjeita

- ovirakenteet riittävän vankkoja
- seinät, lattia ja katto riittävän vankkarakenteisia
- ovet varustettu saranatapeilla
- pariovien lukitus varmennettu
- ovissa ja ikkunoissa murtohälyttimet
- lukitustarvikkeet riittävän vankkoja
- käyttölukot takalukitaan
- kattoikkunat ja muut aukot suojattu
- avainten säilytys luotettava
- avainvastuuhenkilö nimetty
- avainten luovutus kontrolloitu
- kattava kulunvalvontajärjestelmä
- kattava videovalvontajärjestelmä
- kattava rikosilmoitinjärjestelmä
- vartiointi järjestetty, esim. piirivartiointi
- kattava paloilmoitinjärjestelmä
- riittävän vankka ja vahvasti kiinnitetty kassakaappi
- arvoesineissä valvontajärjestelmä

3.4. KIINTEISTÖN HUOLTO

Vastuuhenkilö (t)

Kiinteistöhoitomestari Esko Stenberg,
Liikuntapaikanhoitaja Juuso Hyväri

**RIIHIMÄEN KAUPUNKI / JÄÄHALLIT
PELASTUSSUUNNITELMA**

Kiinteistön huoltojärjestelyt	Kiinteistöhoitomestari Esko Stenberg, vs. liikuntapäällikkö Eeva Saarinen vastaava liikuntapaikanhoitaja Juuso Hyväri
Sähkönjakelu	Fortum
Sähköverkko- ja sähkötoimittaja	Fortum
Varavoima	Poistumistie –opasteet ja varavalot toimivat akuilla.
Muuntajat ja sähköpääkeskukset	
Lämmitysjärjestelmät	Kaukolämpö
Vesi- ja viemärijärjestelmät	Kaupungin vesi- ja viemärijärjestelmä
Veden pääsulkujen sijainti	Varastotila
Varavesijärjestelmät	
Ilmastointi	Koneellinen poisto- ja tuloilma
Konehuoneiden sijainti	
Hätäpysäytys	
Puhdistus	ISS- siivouspalvelu
Jätehuolto ja ongelmajätteet	Kunnallinen jätehuolto
Hissihuolto	
Turvamerkkien ja turvamerkki-valaistuksen huolto	Vastaava liikuntapaikan hoitaja Juuso Hyväri

3.5. VÄESTÖNSUOJAT

Vastuhenkilö (t)	
-------------------------	--

**RIIHIMÄEN KAUPUNKI / JÄÄHALLIT
PELASTUSSUUNNITELMA**

Suojan tarkastus ja huolto	
Suojan avainten säilytys	
Suojatilan normaaliolojen käyttö	
Arvio missä ajassa suoja saadaan suojakäyttöön	
Suojan hoitaja/valvoja (koulutettu)	-
Väestönsuojan huolto-ohje	-
Väestönsuojan materiaali	

3.5.1. Väestönsuojat ja suojien käyttösuunnitelmat

Suoja	Luokka / m²	Sijainti	Henkilömäärä/ käyttäjät
YHTEENSÄ			

[Suojan yli 20 m² materiaalisuositus ja tarkistuslista](#)

Hanki joditabletteja vähintään 2 kpl/henkilö.

Väestönsuoja huolletaan ja tarkastetaan omatoimisesti kerran vuodessa.
Opas: Väestönsuojan huolto- ja käyttöopas väestönsuojan haltijalle, SPEK
Opas: Väestönsuojan kunnostajan opas, SPEK

Väestönsuojan hoitajat/valvojat: Liikuntapaikanhoitajat

4. TURVALLISUUDESTA VASTAAVAT HENKILÖT

Turvallisuudesta vastaava johtaja (t)	Yhteystiedot
Pasi Koistinen	Puh. 019-758 4707 / 040 330 4707
Turvallisuuteen liittyvien muiden henkilöiden nimet	Yhteystiedot
Liikuntapaikanhoitaja Juuso Hyväri	Puh. 019-758 4721
vs. liikuntapäällikkö Eeva Saarinen	Puh. 019- 758 4743
Kiinteistönhoito / päivystys	Puh. 040-330 4889
Työsuojelupäällikkö Päivi Ojanen	Puh. 019- 758 4086

5. TURVALLISUUSMATERIAALI

Turvallisuusmateriaalin hankinnasta vastaa:
Tilapalvelut / työyksiköiden esimiehet

Kiinteistön omistaja ja haltija on onnettomuuksien varalta velvollinen hankkimaan ja pitämään kunnossa sammutus- ja pelastuskalustoa sen mukaan kuin siitä erikseen säädetään tai kunnan paloviranomainen yksittäisen kohteen osalta määrää. Työturvallisuuslaki velvoittaa työantajan hankkimaan ensiapu- ja sidostarvikkeita, sekä tarvittavia lääkkeitä.

TÄRKEIMPIÄ TURVALLISUUSVÄLINEITÄ

Sammutusvälineet

- pikapalopostit
- käsisammuttimet (jauhe- ja neste)
- sammutuspeite
- henkilökohtaiset sammutusvarusteet

Lääkintävälineet

- lääkkeet
- siteet
- joditabletit

Viestivälineet

- kaiutin
- puhelinkalusto

Varavoimallitteet

Säteilymittari

Henkilökohtaiset suojeluvälineet

- suojanaamarit ja -suodattimet
- suojapuvut
- suojakypärä
- suojalasit
- suojakäsineet

6. SUUNNITELMA TOIMINNASTA ERILAISISSA ONNETTOMUUS-, VAARA- JA VAHINKOTILANTEISSA

Laaditaan toimintaohjeet erilaisten onnettomuuksien varalta. Yrityksen koosta ja toiminnasta riippuen ohjeet laaditaan työpaikka-, alue- tai yrityskohtaisesti. Jokaisen työntekijän täytyy tietää, mitkä ovat hänen välittömät tehtävänsä onnettomuustilanteissa.

6.1. YLEISET TOIMINTAOHJEET ONNETTOMUUKSIEN VARALTA

6.1.1. Häätälmoitusohje (esimerkki)

Uhkan havaitsija tekee hätälmoituksen soittamalla yleiseen hätänumeroon **112** tai rikospaauksissa poliisille 112 / poliisi.

Varanumerot:

Jos kohteessa on palopainikkeet, niin niistä saadaan myös hätälmoitus, joka on syytä varmentaa soittamalla.

Lisäksi ilmoitetaan uhkasta kohteen turvallisuusvastaavalle.

Hätälmoitusohje: Kerro kuka olet, mitä on tapahtunut, missä on tapahtunut, onko ihmisiä vaarassa, vastaa kysymyksiin, älä sulje puhelinta ennen kuin saat luvan.

Yleinen hätälmoitus- ja hälytystoiminta on esitetty kaikissa yleisissä puhelinluetteleissa, joista näkee myös alueen varanumerot.

6.1.2. Sisäiset hälytysjärjestelyt

Kohteen turvallisuudesta vastaavien henkilöiden hälyttäminen. Kuka hälyttää, miten hälytetään ja miten toimitaan, jos heitä ei tavoiteta

Työvuorossa oleva henkilökunta tai yöaikana päivystävä kiinteistön hoitaja :

1. Eeva Saarinen 2. Pasi Koistinen 3. Esa Santakallio

Miten tieto vaarasta ja toimintaohjeet saadaan nopeasti kaikille kohteessa vaarassa oleville

Palohälytyksessä hälytys automaattihälytysnapilla. Muutoin tiedotus talon sisäisesti tilanteen mukaan käyttäen apuna liikuntapaikanhoitajia ja muuta henkilökuntaa.

**RIIHIMÄEN KAUPUNKI / JÄÄHALLIT
PELASTUSSUUNNITELMA**

6.1.3. Rakennuksesta poistuminen

Hätätilanteessa poistumista johtaa ja ohjaa

Vuorossa oleva henkilökunta ohjaa asiakkaat turvaan ja varmistaa ,että kaikki ovat poistuneet tiloista.

Mistä ja miten poistutaan

Poistumistiet tilanteen mukaan.

Mitä otetaan mukaan

-

Mitä on suljettava

Murto- ja palosuojatut tilat .

Mihin on sovittu kokoontumispaikka ja –varapaikka

Jäähallien vieressä oleva yleisöparkkipaikka (Halli 1 & 2 yleisö, Halli 2 luistelijat/pelaajat).

RIIHIMÄEN KAUPUNKI / JÄÄHALLIT PELASTUSSUUNNITELMA

6.1.4. Tiedottaminen onnettomuustilanteessa

Kuluttajaturvallisuuslain mukaan (920/ 2011) jos toiminnanharjoittaja saa tietoonsa tai hänen tulisi ammattitaitonsa perusteella hallussaan olevien tietojen perusteella pystyä päättämään, että kulutustavarasta tai kuluttajapalvelusta aiheutuu vaaraa jonkun terveydelle tai omaisuudelle, hänen on ilmoitettava tästä välittömästi Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle. Toiminnanharjoittajan on samalla ilmoitettava, mihin vaaran poistamiseksi tarvittaviin toimenpiteisiin hän on jo ryhtynyt vaaran takia.

Työturvallisuuslain (738/ 2002) mukaan työntekijällä (§19) on velvollisuus ilmoittaa työnantajalle havaitsemistaan vioista ja puutteellisuuksista ja tarvittaessa myös poistaa ne.

Tiedotus onnettomuus/ mahdollisissa vaaratilanteissa hoidetaan Riihimäen Jäähallien osalta seuraavasti:

Tiedotuksesta vastaa
Työvuorossa oleva henkilökunta tai yöaikana päivystävä kiinteistön hoitaja tiedottaa mahdollisesta vaarasta heti esimiehille ja mikäli mahdollinen vaara kohdistuu asiakkaisiin, tiedotetaan mahdollisesta vaarasta myös asiakkaille.
Tiedottaminen henkilökunnalle/ asiakkaille
Juuso Hyväri, Eeva Saarinen, Pasi Koistinen tiedottavat onnettomuuksista asiakkaille ja henkilökunnalle
Tiedottaminen viranomaisille
Juuso Hyväri, Eeva Saarinen, Pasi Koistinen
Tiedottaminen vakuutusyhtiölle
Eeva Saarinen, Pasi Koistinen
Tiedottaminen lähiympäristöön
Eeva Saarinen, Pasi Koistinen
Tiedottaminen omaisille
Normaalit viranomaiskäytännöt
Tiedottaminen lehdistölle
Eeva Saarinen, Pasi Koistinen

RIIHIMÄEN KAUPUNKI / JÄÄHALLIT
PELASTUSSUUNNITELMA

6.1.5. Vahingosta toipuminen

Vahinkojen arviointi
Kiinteistöhoito
Tilanteen palauttaminen normaaliksi
Tekninen virasto
Yksiköiden esimiehet
Vaurioiden kunnostaminen normaaliksi
Tekninen virasto
Vakuutusyhtiön toimintaohjeet
Korvaavat tilat ja järjestelmät
Tilanteen mukaan suunnitellaan keskitetysti hallintokeskuksessa.
Keskustelu työpaikalla ja tarvittaessa terapia
Työterveyshuolto
Kaupungin jälkipuinti työryhmä

6.2. ONNETTOMUUSKOHTAISET TOIMINTAOHJEET

Laaditaan toimintaohjeet yleisempien vaara- ja onnettomuustilanteiden varalle. Ohjeet ovat yleisohjeita ja niitä sovelletaan tilanteen mukaan.

Ohessa esimerkkejä toimintaohjeista yleisimmissä vaara- ja onnettomuustilanteissa.

6.2.1. Toimintaohje tulipalon sattuessa

Pelasta:

- pelasta itsesi ja vaarassa olevat
- varo hengittämästä savua (erittäin myrkyllistä)
- ohjaa henkilökunta ja asiakkaat lähintä poistumistietä ulos
- älä käytä hissiä tulipalon sattuessa
- mene kokoontumispaikkaan

Ilmoita:

- soita yleiseen hätänumeroon **112**
- kerro kuka olet, missä palaa, osoite ja kerros, mikä palaa ja onko ihmisiä vaarassa
- älä katkaise puhelua ilman lupaa
- ilmoita myös muille rakennuksessa oleville ja kohteen turvallisuusjohtajalle

Sammuta:

- ota lähin sammutin ja aloita sammutustyö heti (älä vaaranna henkeäsi)
- ei vettä sähköjännitteisiin kohteisiin eikä nestepaloihin
- aloita liekkien edestä, jatka taakse, alhaalta ylös ja levitä aine edestakaisella liikkeellä liekkien juureen
- lopeta ruiskutus liekkien kadotessa

Ehkäise:

- rajoita palon leviäminen sulkemalla ovet ja ikkunat
- poista lähellä olevat tulenarat esineet, syttyvät aineet
- suojaa arat ja tärkeät koneet ja laitteet vesi- yms. vaurioilta

Opasta:

- järjestä palokunnan opastus paikalle
- ole palokunnan apuna

Jälkivahinkojen torjunta:

- huolehdi jälkivartiointista
- tuuleta tilat
- siivoa ja raivaa tilat
- poista sammutusvesi ja jauhe tarkkaan
- kuivaa tilat huolellisesti
- suuremmat vahingot hoitaa ammattihenkilöstö

RIIHIMÄEN KAUPUNKI / JÄÄHALLIT PELASTUSSUUNNITELMA

6.2.2. Toimintaohje tapaturman tai sairaskohtauksen sattuessa

- Tee nopeasti tilannearvio:
  - selvitä mitä on tapahtunut
  - onko potilas hereillä
  - hengittääkö, toimiiko sydän
- Käynnistä potilaan ensiapu
- Pienet vammat voit hoitaa itse paikan päällä
- Käytä ensiapukaapin välineistöä ja tarvikkeita
- Pyydä apua ensiaputaitoisilta

- Suuremmissa vammoissa tai vakavissa sairastapauksissa tee hätäilmoitus

Yleinen hätänumero 112

- Hätäilmoitusta tehdessä kerro:
  - mitä on tapahtunut (mahdollisimman tarkkaan)
  - osoite ja kerros
  - milloin
  - miten opastus tapahtuu
  - kuka olet
- Älä sulje puhelinta, ennen kuin saat siihen luvan
- Järjestä selkeä opastus paikalle
- Älä jätä potilasta yksin
- Opettele henkeä pelastavat ensiaputoimenpiteet:
  - tarkista hengittääkö potilas, ellei aloita puhalluselvytys kahdella puhalluksella, sulje sieraimet peukalolla ja etusormella, paina huulesi potilaan suulle ja puhalla kaksi rauhallista puhallusta, seuraa rintakehän liikkumista
  - tarkista onko potilaalla merkkejä verenkierrosta, ellei ole aloita paineluelvytys, hae oikea paikka, mittaa kaksi sormen leveyttä rintalastan alaosasta ylöspäin, aseta toisen kämmenen tyvi rintalastalle ja toinen käsi käden selän päälle
  - paina 15 kertaa käsivarret suorina rintalastaa mäntämäisellä liikkeellä painelutaajuudella 100 kertaa minuutissa, anna rintakehän painua noin 4-5 cm
  - jatka puhallus-paineluelvytystä, 2 puhallusta ja 15 painelua, kunnes potilas virkoo tai et enää jaksa tai saat ammattiapua

6.2.3. Toimintaohje uhkaavan henkilön kohtaamistilanteessa

- Jätä uhkaavalle tilaa ja säilytä hänen reviirinsä
- Puhu selkeästi, lyhyesti ja myötäile
- Pidä kädet näkyvissä
- Pysy rauhallisena
- Vältä tuijottamista
- Älä vähättele uhkaajaa tai tilannetta
- Ole mieluummin joustava kuin jyrkkä
- Älä käännä selkäsi
- Vältä äkkinäisiä liikkeitä
- Älä oikaise huumaantuneen tai muuten sekaisen henkilön harhoja
- Voita aikaa niin, että muita tulisi paikalle
- Pyri ilmoittamaan / hälyttämään niin, että uhkaaja ei huomaa

RIIHIMÄEN KAUPUNKI / JÄÄHALLIT PELASTUSSUUNNITELMA

6.2.4. Toimintaohje pommiuhkaustilanteessa

Jos vastaat pommiuhkaussoittoon:

- Yritä saada soittaja toistamaan uhkaus ikään kuin et olisi käsittänyt puhetta
- Kiinnitä muiden huomio sovitulla tavalla
- Kerro, että syyttömät voivat loukkaantua, jos räjähdys tapahtuu
- Pyri selvittämään, kuinka rikos tapahtuu, millaista räjähdysainetta,
- millaisia vahinkoja, teon motiivit, onko uhkaus otettava vakavasti, kysy
  1. Milloin pommi räjähtää
  2. Miltä se näyttää
  3. Millainen pommi se on
  4. Missä se on
  5. Mikä aiheuttaa sen räjähtämisen
  6. Asensitteko pommin itse
  7. Miksi, milloin
  8. Mikä on nimenne ja osoitteenne
- Paina mieleen
  - äänen tyyli ja murre
  - taustääänet
  - uhkaajan kielenkäyttö
- Pyydä soittajaa odottamaan kun yhdistät puhelun vaihteeseen
- Ole rauhallinen
- Ole ystävällinen
- Sulje taustamusiikki
- Yritä jatkaa keskustelua soittajan kanssa
- **Jätä linja auki soittajan jäljittämiseksi**
- Täytä pommiuhkauslomake

Hälytä

- Ilmoita heti turvallisuusvastuuhenkilöille
- Ellet heti tavoita heitä, soita yleiseen hätänumeroon / poliisi puh.112 ja kerro:
  - kohde ja osoite
  - kelloaika
  - mitä pyydät poliisin tekemään (asiantuntija)
  - mihin opastus on järjestetty ja mihin auto voi ajaa
  - nimesi ja puhelinumero, josta soitat
  - älä sulje puhelinta ilman poliisin lupaa
  - noudata ohjeita

ÄLÄ KOSKE OUTOIHIN ESINEISIIN JÄTÄ TIEDOTTAMINEN POLIISIN JA YRITYKSEN JOHDON (TIEDOTTAJAN) TEHTÄVÄKSI

[Lomake](#) pommiuhkatilanteeseen. Voidaan täyttää poliisia varten.

RIIHIMÄEN KAUPUNKI / JÄÄHALLIT PELASTUSSUUNNITELMA

6.2.5. Toimintaohje varkaus tai ryöstötapauksessa

Ennalta ehkäisevät toimet:

- varkautta ja ryöstöä edeltää usein tiedustelu
- tarkkaile oudosti käyttäytyviä asiattomia henkilöitä, seuraa tällaisten henkilöiden toimia ja paina tuntomerkit mieleesi, ilmoita havainnoistasi
- älä luota haalareiden yrityslogoon
- pidä arvokkaat laitteet ja rahat poissa näkyviltä ja käsilaukut/lompakot lukitussa kaapissa

Jos ryöstö tai varkaus tapahtuu:

- pysy rauhallisena, älä vastusta ryöstäjää
- hidasta toimintaa niin, että muutkin voivat tarkkailla ryöstäjän toimintaa
- älä ärsytä ryöstäjää, älä leiki sankaria, voit vaarantaa oman tai muiden turvallisuuden
- uhattuna älä hälytä

Tuntomerkit:

- paina tuntomerkit mieleesi
- paina mieleen ryöstäjän ääni ja erikoistuntomerkit
- ryöstäjän poistuessa tarkkaile pakenemista
- kiinnitä huomiota pakotapaan ja mahdollisiin apureihin

Hälyttäminen:

- hälytä vasta kun se voi tapahtua vaaratta
- hälytä puhelimella turvallisuudesta vastaava ja poliisi puh. **10022** ilmoita:
  - paikka
  - aseellinen/aseeton ryöstö
  - tekijöiden määrä
  - tuntomerkit/erikoistuntomerkit
  - pakotapa, suunta, auton väri, -merkki, rekisterinumero
- älä sulje puhelinta ilman lupaa

Jälkitoimet:

- lukitse ovet
- huolehdi mahdollisista loukkaantuneista
- varmista mahdolliset todistajat
- suojaa jäljet ja esineet
- täytä tuntomerkkilomake itsenäisesti ja anna sellainen todistajille
- laita tuntomerkit paperille

RIIHIMÄEN KAUPUNKI / JÄÄHALLIT PELASTUSSUUNNITELMA

6.2.6. Toimintaohje sähkökatkon sattuessa

Sähkökatko ei normaalioloissa kestä tunteja kauemmin, tyypillinen sähkökatko on minuuttien luokkaa, koska virtaa pyritään syöttämään kiertoteitse vikakohdan ohi.

Tilanne aiheuttaa suurimmat vahingot tietojärjestelmille, joita ei oltu tallennettu. Ilmastointi pysähtyy.

Valaistusongelmat tulevat korostetusti esille tiloissa joissa ei ole ikkunaa. Jos sähkökatko kestää kauan koko toiminta voidaan joutua keskeyttämään.

Kiinteistöissä on yleensä varajärjestelmä ainakin merkkivaloille, jotka jäävät palamaan vaikka sähkö katkeaa. ATK-järjestelmiä on yleensä varmennettu sähkökatkon varalle.

Varmista sähkökatkon varalle:

- valmistelevat varavalaistus
- varmista tietojärjestelmät
- suunnittele toiminta siten, että haitta on mahdollisimman pieni

Jos sähkö katkeaa:

- pysy rauhallisena, varavalaistus jää palamaan
- älä raavi tikkuja (palovaara), sytytä taskulamppu, jonka paikka tulee olla tiedossasi
- älä soita turhia puheluita, sillä linjat saattavat ylikuormittua
- jos jäät hissiin, paina hississä olevaa hälytysnappia ja odota rauhallisena, hissien huoltohenkilöstö tulee melko nopeasti ja auttaa pois hissistä
- kytke virta pois sellaisista laitteista, jotka voivat vahingoittua virran kytkeytyessä niihin uudelleen
- jos toimintaa ei voida jatkaa, yrityksen johto ja esimiehet antaa tarvittavat lisäohjeet.

RIIHIMÄEN KAUPUNKI / JÄÄHALLIT PELASTUSSUUNNITELMA

6.2.7. [Toimintaohje kaasuvaarassa](#)

Vaarallisilla aineilla ymmärretään kemikaaleja, jotka ovat joko terveydelle tai ympäristölle vaarallisia sekä palavia nesteitä ja räjähdysvaarallisia aineita.

Aineiden olomuoto voi olla kiinteä, kaasumainen tai neste. Onnettomuustilanteessa vaaralliset aineet voivat syttyä, räjähtää ja kehittää myrkyllisiä kaasuja, jotka ovat yleensä kaasuna ilmaa raskaampia. Vaikka kohteessa ei normaalisti käytettäisikään kaasuja, mutta esim. korjaustöissä voidaan käyttää kaasuja, jotka ovat räjähdysvaarallista tai edistävät voimakkaasti palamista, jos niitä pääsee ilmatilaan. Tulipaloissa saattaa syntyä myös vaarallisia kaasuja, joiden väri on yleensä kellertävä.

Pelastusviranomaiset antavat suojautumisohjeita radiossa sekä paikallisesti kaiuttimilla. Yleinen vaaramerkki voi tarkoittaa myös kaasuvaaraa.

TOIMINTAOHJEET SISÄISESSÄ KAASUVAARASSA:

Jos sisätiloissa on esim. neste- tai asetyleenikaasun hajua:

- varo liekkiä tai kipinää, joka voi sytyttää kaasun räjähdysmäisesti
- poistu tiloista heti ja káske myös muita poistumaan heti
- suorita hätäilmoitus numeroon **112**
- ohjaa pelastusviranomaiset kohteeseen
- pelastusviranomainen mittaa kaasupitoisuuden ja tuulettaa tilat
- happikaasu on myös vaarallinen, edistää voimakkaasti palamista (voi olla myös hajuistettu)

TOIMI NÄIN KAASUVAARAN UHATESSA ULKOPUOLELTA:

Jos olet sisällä:

- pysy sisällä ja kutsu ulkona olevat sisälle
- älä mene kellariin tai väestönsuojaan
- sulje ikkunat, ovet ja ilmastointi
- avaa radio ja kuuntele ohjeita, suositellaan RDS-radiota
- älä käytä puhelinta, jotta et tukkisi linjoja
- jos tarvitset välitöntä apua, soita yleiseen hätänumeroon 112
- jos sisällä tuntuu kaasun hajua, kostuta kangas ja hengitä sen läpi, jolloin kangas suodattaa ilmaa, älä käytä sähkö- tai muita laitteita jotka voivat sytyttää kaasun
- älä lähde omatoimisesti ulos, voit joutua matkalla vaaraan
- jos alue joudutaan tyhjentämään, antavat viranomaiset siitä ohjeet radiolla tai kuulutusautoilla

Jos olet ulkona:

- mene heti sisälle ja neuvo muitakin tekemään niin
- toimi, kuten edellä on neuvottu

Jos joudut ulkona yllättäen kaasupilveen:

- älä juokse, hengitä nenän kautta ja suojaa hengitysilma esim. nenäliinalla
- pyri pääsemään sisälle nopeasti
- jos et heti pääse sisälle pyri poistumaan sivutuuleen, jonka suunnan voit todeta monella tavalla
- älä mene alaviin maastonkohtiin, vaan pyri korkeammalle paikalle
- jos olet autossa, sulje ilmanvaihto ja pyri pois kaasupilvestä, kuuntele autoradiota

**RIIHIMÄEN KAUPUNKI / JÄÄHALLIT
PELASTUSSUUNNITELMA**

Myrkkytietokeskus: puhelin (09) 471 977

6.2.8. [Toimintaohje säteilyvaarassa](#)

Radioaktiivinen laskeuma voi syntyä vakavasta ydinvoimalaitosonnettomuudesta, ydinaseonnettomuudesta tai ydinräjäytyksestä. Säteilyturvakeskus valvoo jatkuvasti radioaktiivista säteilyä.

Radioaktiivisen laskeuman vaikutus toimintaan

Laskeuma saastuttaa kaikki paikat, jotka normaalistikin joutuvat vesisateelle ja pölylle alttiiksi. Lisäksi on vaara, että säteilevä pöly pääsee ilmastoinnin kautta sisätiloihin.

Voimakkaan laskeumavaiheen ajaksi joudutaan työskentely keskeyttämään, tällöin on suojattava mm. ilmastoinnin sisäänotto.

On varauduttava seuraaviin toimenpiteisiin:

- mitattava saatua säteilyannosta, koska henkilön saaman säteilyannoksen ylittyessä joudutaan hänet vaihtamaan
- varattava suojavaatetus ihon suojaamiseksi ja pesun helpottamiseksi
- varattava suojanaamari hengityksen suojaamiseksi
- varattava ilmastoinnin suodattimia

Henkilöstön suojele

Mikäli laskeumaa edeltää riittävä varoitusaika on etukäteen selvitettävä:

- jatketaanko toimintaa vai keskeytetäänkö työt
- ketkä jäävät tarvittaessa jatkamaan työskentelyä ja pitämään huolta toiminnan jatkuvuudesta
- ketkä siirtyvät koteihinsa ja suojautuvat siellä

Työpaikkojen saaminen säteilysojelukuntoon

Työpaikat pyritään saamaan mahdollisimman tiiviiksi. Materiaalina käytetään esim. teippiä. Koneellisen ilmastoinnin keskeyttäminen ja i-laitteiden peittäminen ulkopuolelta jos mahdollista.

Koneiden, laitteiden ja tarvikkeiden peittäminen, jolloin estetään pölyn pääsyn laitteiden pinnalle ja puhdistustarve vähenee. Sisätilojen, koneiden, laitteiden yms. puhdistamisohjeiden laatiminen ennakolta.

Radioaktiivisen säteilylaskeuman uhatessa pelastusviranomaisen antaa säteilyvaroituksen. Säteilyvaroitusta tarkoittaa, että radioaktiivinen laskeuma edellyttää sisälle suojautumista.

Tieto varoituksesta saadaan yritykseen:

- kunnan antamana yleisenä vaaramerkkinä
- kunnan johtokeskuksesta puhelinihmoituksena
- yleisradion välittämänä kaikkiin radiolähetysiin RDS-järjestelmän avulla
- **pelastusviranomaisen antaa ohjeet joditablettien nauttimisesta**

RIIHIMÄEN KAUPUNKI / JÄÄHALLIT PELASTUSSUUNNITELMA

Varoituksen perusteella:

- työskentely keskeytetään tehtyjen suunnitelmien mukaisesti
- säteilysuojat viimeistellään
- johto hankkii tiedot miten pitkäaikaiseksi suojautuminen muodostuu ja antaa toimintaohjeet sen mukaan

Toiminta säteilyhälytyksen tullessa

Pelastusviranomaisen antaa säteilyhälytyksen voimakkaan radioaktiivisen säteilylaskeuman uhatessa aluetta.

Tällöin kaikki suojautuvat välittömästi sisälle tai virallisiin väestönsuojiiin.

Säteilyhälytyksen aikana otetaan toiminnassa huomioon seuraavat näkökohdat:

- vaikeimman säteilyvaaran aikana - noin kahden vuorokauden ajan - oleskellaan parhaimman suojan antavissa suojissa
- suojien ilmanottolaitteita käytetään vasta suojan hiilidioksidipitoisuuden siihen pakottaessa
- säteilysuojien ulkopuolisia tiloja ryhdytään käyttämään yleensä viranomaisten luvalla
- yrityksen johto tekee päätöksen töiden aloittamisesta pelastusviranomaisen antamien säteilytietojen perusteella
- kaikissa vaiheissa mitataan ja **kirjataan** henkilöstön saama säteilyannos. Kokonaisannos ei saisi nousta ainakaan yli 100 milliSv, päätöksen tekee yleensä pelastusviranomaisen

Toiminta säteilyhälytyksen purkamisen jälkeen

Laskeuman alaiseksi joutuneella alueella pelastusviranomaisen ilmoitta milloin säteilyhälytys puretaan. Yrityksissä toimitaan yleensä viranomaisten antamien ohjeiden mukaan.

Toiminnassa noudatetaan seuraavia näkökohtia:

- työpaikkojen, koneiden, raaka-aineiden, tarvikkeiden ja vastaavien saastuneisuus mitataan ja puhdistetaan
- työpaikalle mennään puhdistuspaikalla tehdyn tarkastuksen kautta
- annosmittaus suoritetaan työpaikoittain ja jokaisen saamat annokset kirjataan
- suojelujohtaja antaa henkilöstölle tilanneselostuksen ja toimintaohjeet

RIIHIMÄEN KAUPUNKI / JÄÄHALLIT
PELASTUSSUUNNITELMA

OHJEARVOJA SÄTEILYLTA SUOJAUTUMISESSA

ULKOISEN SÄTEILYN ANNOSNOPEUS	SUOJAUTUMINEN
0,01 - 0,6 mikro Sv/h	Ei tarvita
0,7 - 50 mikro Sv/h	Normaali ulkona liikkuminen ei aiheuta suojavaatetuksen tai hengityssuojaimien käyttöä. Tilanteesta riippuen saatetaan kuitenkin pölyävää ulkotyötä tekeville suositella hengityssuojaimen käyttöä.
0,06 - 2,0 milli Sv/h (60-2000 mikro Sv/h)	Turhaa ulkona oloa tulee välttää erityisesti silloin, kun laskeumapölyä on ilmassa. Ulkona ollessa on suositeltavaa käyttää hengityssuojainta. Sisällemäessä on ulkovaatteet puhdistettava ja jätettävä sisätilojen ulkopuolelle. On myös peseydyttävä huolellisesti. Viranomaiset antavat tarkemmat ohjeet.
2,0 - 1000 milli Sv/h	Ulkona liikuttaessa on käytettävä hengityssuojainta ja suojavaatetusta: tiivis suoja- tai sadepuku, kumisaappaat ja -käsineet. Myös säteilynyleismittari on suojattava ulkona läpinäkyvällä muovipussilla laskeumapölyltä. Suojavaatetus on puhdistettava ennen sisälle menoa. Perusteellinen peseytyminen on välttämätöntä. Erityisesti on huolehdittava siitä, että elintarvikkeet on suojattu pölyltä. Viranomaisten antamia ulkonaliikkumiskieltoja on ehdottomasti noudatettava.

RIIHIMÄEN KAUPUNKI / JÄÄHALLIT PELASTUSSUUNNITELMA

6.2.9. Toimintaohje väestönsuojaan suojauduttaessa

Valmistele suoja:

- tyhjennä suoja, jos siellä on säilytetty suojakäyttöön kuulumatonta tavaraa
- poista mahdollinen normaaliolojen käytön ilmastointi
- varaa vettä 30 l/henkilö
- asenna kuivakäymälät paikoilleen
- tarkista ovet luukut ja niiden tiivisteet
- asenna sulkutelta oveen
- varaa pöydät, tuolit ja kerrosvuoteet
- varaa puhelin ja radio
- tarkista ilmastointi-, vesi- ja viemärijärjestelmät
- varaa hygieniavälineitä
- varaa yleisiä lääkkeitä ja joditabletteja
- säteilylaskeumatilanteessa asennetaan ilmastoinnin erityissuodatin
- varaa elintarvikkeita
- varmista yhteys kunnan/lohkon johtokeskukseen

Suojauduttaessa:

- ota mukaan tarvittavat lääkkeet ja mahdollisia erityiselintarvikkeita
- ota mukaan henkilökohtaisia hygieniavälineitä
- ota mukaan mahdollisia viihtyvyysvälineitä, lukemista, kuuntelulaitteita,,
- ota mukaan nukkumisvarusteita, tyyntä, peitto,,
- toimi suojassa annettujen ohjeiden mukaan
- suojaan laaditaan päiväohjelma

6.2.10. Toimintaohje vesivahingossa

- Katkaise vuotokohteesta ja sen läheisyydestä sähkö.
- Tyrehdytä vuoto esimerkiksi sulkemalla veden pääsulku, joka sijaitsee _____ ja minimoi vesivahingot.
- Ilmoita asiasta huoltomiehelle, puh _____ ja/tai suojelejohtajalle, puh _____ tai isännöitsijälle, puh _____
- Tarvittaessa ota yhteys yleiseen hätänumeroon 112.
- Mikäli vesivaara uhkaa rakennuksen ulkopuolelta
- Selvitä vesivaaran aiheuttaja.
- Jos kyseessä on vuoto, pyri tyrehdyttämään se.
- Selvitä vesivaaran aiheuttaja.
- Jos kyseessä on vuoto, pyri tyrehdyttämään se.
- Pyri estämään veden pääsy rakennukseen
- Hälytä tarvittaessa lisäapua.

7. PELASTUSSUUNNITELMAN LIITTEET

1. Asemapiirros kohteesta, johon merkitään:
  - kokoontumispaikat

2. Kerrospiirustukset, joihin merkitään:
  - alkusammutusvälineiden sijainti
  - poistumistiet
  - väestönsuojat